

Motion

1975/76: 1256

av herr Hörberg m. fl.
om en parlamentarisk nämnd vid socialstyrelsen

Den s. k. sjukhussjukan utgör ett stort problem. Omfattningen av infektioner på grund av behandling vid våra offentliga sjukvårdsinrättningar är direkt oroande. Landsting och andra sjukvårdshuvudmän har från 1975 fått inrätta en särskild försäkringsform för ersättning till patienter som drabbas av sjukhussjukan.

Antalet patienter som drabbas av sjukhusinfektioner är inte känt, men det kan förtjäna nämnas att det inom den organisation som bildats för att tillvarata deras intressen finns cirka 1 300 medlemmar. Av dessa är ca 70 % gravt skadade av sjukhusinfektioner, så att amputation eller liknande ingrepp har måst göras. Man kan säkerligen utgå ifrån att det finns ytterligare minst dubbelt så många patienter, som inte känner till organisationen eller som föredrar att lida i tysthet. Det finns en stark misstanke om att 50 – kanske 100 – patienter infekteras dagligen utan att någon officiell rapportering av dessa fall sker.

För mer än elva år sedan, 1964, tillsatte dåvarande medicinalstyrelsen en arbetsgrupp för att utarbeta råd och anvisningar angående förebyggande av sjukhusinfektioner. I höstas, dvs. elva år efter det att arbetsgruppen påbörjat sitt arbete och mer än två år efter det att socialstyrelsens bok om sjukhusinfektionerna utgivits, stannade socialstyrelsen en enkät för att försöka ta reda på hur resultatet blivit på de offentliga sjukvårdsinrättningarna. I sitt introduktionsbrev till denna enkät poängterade socialstyrelsen att sjukhusinfektionerna blivit alltmer svårbemästrade. Det tyder på ett relativt nyvaknat intresse att först 1975 genom en enkät försöka ta reda på hur sjukhusinfektionerna bemästras vid de offentliga sjukvårdsinrättningarna!

Även frågorna i enkäten visar att insatserna mot sjukhusinfektionerna – detta stora och mångåriga problem – ännu befinner sig på en mycket elementär nivå. En fråga lyder: Ingår undervisning i hygienfrågor i introduktionsutbildningen för nyanställd sjukvårdspersonal? Svartalternativen är här ja eller nej. Möjligheten att svara nej tyder på att socialstyrelsen skulle kunna tänka sig att hygienutbildning för nyanställda inte äger rum. Om ett sådant förhållande hittills tolererats måste det anses häpnadsväckande. En annan fråga lyder: Finns särskild registrering av sjukhusinfektioner hos patienter resp. hos personal? För denna fråga finns tre svarsalternativ: Ja, i viss utsträckning och nej. Både frågan och socialstyrelsens svarsalternativ röjer styrelsens misstanke om betydande brister när det gäller att få grepp om sjukhusinfektionernas frekvens vid våra offentliga sjukvårdsinrättningar hos såväl patienter som anställda.

Mot den skrämmande bakgrund som sjukhusinfektionerna utgör ter sig infektionsförhållandena vid framställningen och användandet av preparatet THX ytterst tillfredsställande. Enligt tillgängliga uppgifter har under mer än 20 års tid ca 5 miljoner injektioner skett. Det har därunder inträffat endast fyra infektionsfall, vilka föranlett intagning av en patient på intensivvårdsavdelningen vid Motala lasarett och tre på infektionskliniken vid regionsjukhuset i Linköping – detta enligt socialstyrelsens egen rapport från inspektionsbesöket vid THX-kliniken i Mjölby. – Om våra offentliga sjukvårdsinrättningar kunde uppvisa motsvarande infektionsstatistik skulle det anses högst tillfredsställande!

Det förefaller egendomligt att socialstyrelsen omedelbart föranstaltar om inspektion av THX-klinikerna både i Mjölby och Aneby på grund av fyra infektionsfall, medan de många fallen av sjukhusinfektioner inte ens rapporteras till socialstyrelsen. Den hygienkontroll m. m. som socialstyrelsen har till uppgift att utöva får en betänkelig slagsida när sjukhusinfektionernas mångfald under en lång följd av år fått i stort sett fortlöpa ostörda vid våra offentliga sjukvårdsinrättningar, medan fyra infektioner vid en enskild klinik genast föranleder förundersökningar för åtal mot klinikinnehavaren. – Utan att vi vill framkasta någon misstanke därom ligger det dock nära till hands för många patienter att misstänka att socialstyrelsen velat och vill bagatellisera missförhållandena vid offentliga sjukvårdsinrättningar som arhetar under socialstyrelsens överinseende!

Det kan finnas anledning att för socialstyrelsens övervakande verksamhet, när det gäller läkemedelsförordningens m. fl. förordningars tillämpning, inrätta ett organ med opartisk sammansättning såsom referensgrupp ansluten till socialstyrelsen.

Mot bakgrund av vad som i korthet anförts hemställer vi

att riksdagen begär att regeringen tillsätter en parlamentarisk nämnd såsom referensgrupp i anslutning till socialstyrelsen, när det gäller övervakandet av tillämpningen av läkemedelsförordningen m. fl. förordningar, som berör förhållandet mellan patienter, läkare och socialstyrelsen.

Stockholm den 27 januari 1976

NILS HÖRBERG (fp)

HANS PETERSSON (fp)

i Röstänga

LINNEA HÖRLÉN (fp)